

Beszámoló a 2020. évről

KVIK Kari és Elektronikus Könyvtár

A Kari- és Elektronikus Könyvtár a vírushelyzet miatt kialakult nehézségek ellenére feladatait hatékonyan, az olvasói igényeket figyelembe véve látta el. A fennálló helyzet miatt sok szolgáltatását átalakította, folyamatosan kereste a lehetőségeket a hallgatókakiszolgálásához.

Honlapján külön menüpont alá gyűjtötte az online elérhető könyvtári szolgáltatásokat, chatbox-ot helyezett el. Fogadta a hallgatók megkeresését email-ben és telefonon is, a könyvtárban minden nap ügyeletet tartott, hogy a kérések kiszolgálása minél gördülékenyebben menjen.

A hallgatói kéréseknek megfelelően témakutatást végzett, az olvasók előre egyeztetett időpontban átvehették a dokumentumokat vagy a szükséges részeket és folyóirat cikkeket megkapták beszkenelve, emailben.

Coospace-en megosztotta az adatbázis bemutató órák előadás anyagát, majd a használatot segítő videót magyar és angol nyelven. A Teams segítségével online adatbázis bemutatókat és hivatkozáskészítő tréningeket tartott. Honlapján a hivatkozás készítését segítő videót tett közzé.

Mindemellett kihasználta a lehetőséget az olvasói tér átrendezésére, a kölcsönzőterem dokumentumai olvasóbarát elhelyezést kaptak. Az Alkotmány utcai épületben zajló építkezések miatt sajnos júliustól az olvasótermet le kellett zárni, hogy helyet biztosítson a tanszéki bútoroknak. Az építkezés elhúzódása miatt az olvasótermet a mai napig csak korlátozottan tudjuk használni. Az olvasói kérések teljesítése ettől az időszaktól kezdve az Idegenforgalmi Szakkönyvtárral végzett szoros együttműködésnek köszönhető.

A Fondation pour la Formation Hoteliere svájci alapítványhoz benyújtott turizmus – vendéglátás témakörű szakkönyv pályázat sikeres elbírálást nyert 2020-ban, így 4715 € értékben friss külföldi szakirodalom beszerzése indult az oktatás és a kutatás támogatására. A támogatási összeg 2021. januárjában érkezett be a Karra, a szakkönyvek várhatóan 2021. első félévében beérkeznek a KVIK könyvtáraiba.

Szakmai feladatok ellátása

A vírushelyzet miatti zárvatartás, majd korlátozott nyitvatartás a hagyományos szolgáltatások helyett előtérbe helyezte az online szolgáltatásokat. Ez a hagyományos szakmai feladatok mellett erősítette a chat-en, email-ben történő szaktájékoztatót, dokumentum ajánlást. Továbbra is készültek témafigyelések, frissült a Tudástár és folyamatosan megjelent a könyvtár havi tematikus cikkgyarapodása, melyet az oktatók hírlevélként is megkaptak.

A könyvtári honlapon külön menüpontban folyamatosan frissülnek a távolról elérhető szolgáltatások magyar és angol nyelven. Az újdonságokról a hallgatók és az oktatók Neptun üzenetként, köremlben és az Egyetem honlapján megjelenő hírekből értesülnek.

A „Könyvtár – otthon” menüpont az elérhető adatbázisok és e-bookok mellett tájékoztatást nyújt a VPN elérésről, a régebbi szakdolgozatok megtekintésének lehetőségéről, útmutatót nyújt az adatbázisok használatához és a Harvard hivatkozáshoz. A használat segítésére magyar és angol nyelven prezentációk és videók készültek, melyek a honlapon szintén megtalálhatók.

Mindemellett a tavaszi és az őszi időszakban online és offline adatbázis bemutatók és hivatkozási tréningek kerültek megrendezésre.

A hallgatók online könyvtárhasználatának segítése mellett sor került az OPAC rekordjainak javítására, kiegészítésére a jobb kereshetőség érdekében. Ez a folyamat a kölcsönzői tér átrendezése miatt is szükségessé vált és a továbbiakban folytatódik.

A könyvtár hatékony segítséget nyújtott az online szakdolgozat leadás és államvizsgák előkészítésében, szervezésében. Folyamatosan segítette a hallgatókat és a konzulenseket a hozzáférésben, kialakította az államvizsgákhoz szükséges csoportokat, az államvizsgák után ellenőrizte a feltöltéseket az archiváláshoz.

A szakmai feladataik ellátásának érdekében a könyvtárosok tanfolyamokon és webináriumokon vettek részt.

- Herczeg Renáta: Elektronikus tananyagfejlesztés és távoktatás könyvtári környezetben
- Brakszatoriszné Jankó Tímea: Kiadványszerkesztés könyvtári környezetben

Webináriumok, konferenciák (pl. Proquest, Emis, Fenntarthatóság, stb.)

- Horváth Viktória
- Brakszatoriszné Jankó Tímea
- Márton Zoltán
- Bakonyi Andrea

A tanfolyamok és webináriumok segítséget jelentenek a szakmai anyagok elkészítésében, a rendszerek, programok jobb használatában.

A könyvtár állományának alakulása

A Kari- és Elektronikus könyvtár könyvállományának gyarapodása kis mértékben csökkent az előző évhez képest (5%). A könyvek túlnyomó többsége (több mint 90%), támogatásként, ajándékként került a Kari- és Elektronikus Könyvtárba.

A beszerzés módját tekintve a gyarapodás összetétele a következő:

Vétel:	77 db
Mikes Program:	263 db
Márai Program:	25 db
Kötelese példány:	273 db
BGE GKZ pályázati támogatás:	61 db

Friss kötelező és szakirodalmat elsősorban vétel útján és a zalaegerszegi könyvtár pályázati támogatásával sikerült beszerezni. A szakkönyvek vásárlását jelentősen nehezítette, hogy csak szeptemberben került sor az új könyvbeszerzési szerződés aláírására.

Az Országos Széchényi Könyvtártól kapott kötelese példányok túlnyomó része gasztronómiai és vendéglátás témakörű, elsősorban a Különgyűjteményt gazdagította.

A könyvtár továbbra is részt vesz a Mikes Programban, az így igényelt dokumentumok kisebbik része a Különgyűjteménybe, nagyobbik része az Elektronikus Könyvtárban létrehozott idegennyelvű szépirodalmi gyűjteménybe kerül. A szépirodalmi gyűjtemény több mint 150 kötettel gazdagodott ebben az évben, ami a külföldi ösztöndíjas hallgatók mellett a nyelvyakorlók érdeklődésére is számít.

Tovább folytatódott a tanulmánygyűjtemények analitikus feltárása a jobb kereshetőség érdekében. Ebben az évben 89 analitika feldolgozása készült el.

2020-ban csak néhány címmel csökkent az előfizetett folyóiratok száma, a csökkenés oka elsősorban a folyóiratok megszűnése volt. Ahol lehetőség volt rá, a nyomtatott forma mellé a folyóirat online elérése is igénylésre került, így könnyítve meg az oktatók és a hallgatók helyzetét. Az online folyóiratokról tájékoztatást nyújtottunk honlapunkon, a Kari honlap híreiben és köremlben.

A folyóiratok cikkeinek, tanulmányainak feldolgozása továbbra is válogatva történik, a legfontosabb cikkek tárgyszavazva bekerülnek a katalógusba. A nyomtatott dokumentumok mellett több online folyóirat feldolgozását is végezzük. 2020-ban 1739 db cikk került feldolgozásra.

A dokumentumok gyarapodása folyamatosan nyomon követhető a könyvtár online katalógusában. Ezzel párhuzamosan az új könyvekről a honlapon válogatás jelenik meg, a cikkekről havonta tematikus gyarapodási jegyzék készül, ami nemcsak a honlapon elérhető, de az oktatók köremlben is megkapják.

Könyvtárhasználat

2020-ban a könyvtár a vírushelyzet miatt többségében korlátozottan volt nyitva, vagy zárva volt. Ennek köszönhetően a beiratkozott olvasók száma drasztikusan csökkent. Az alábbi összehasonlítás alapján látható, hogy a könyvtárlátogatás harmadára, míg a kölcsönzések száma a felére esett vissza.

	2019	2020
Újjonnan regisztrált	1028 fő	339 fő
Aktív használó	2785 fő	966 fő
Kölcsönzések száma	12.653 db	6972 db

A kialakult helyzetre való tekintettel megnőtt az emailben érkezett referenz kérdések száma, az igények teljesítéséhez igazodva a könyvtárosok a zárvatartási időszak alatt is folyóiratcikkek, könyvrészletek szkennelésével segítették a hallgatókat. Ebben az időszakban 450 dokumentum szkennelése és továbbítása történt.

Az év utolsó hónapjában megvalósult a szakdolgozat „kölcsönzési” felület, ami rögtön népszerű lett a hallgatók körében. A rövid idő ellenére 43 db KVIK-es szakdolgozatot töltöttünk fel a rendszerbe.

A könyvtár honlapján és Facebook oldalán folyamatosan hírt adott az aktuális szolgáltatásokról, blogot vezetett, havonta új kvíz nyereményjátékot hirdetett, amire a kialakult helyzet ellenére folyamatosan jelentkeztek a hallgatók is.

Ebben az évben is folytatódott a témafigyelés az oktatók részére, adott témakörök alapján. A szolgáltatás továbbra is emailen, a teljes anyag mellett kisebb recenziókkal kerül az igénylőkhöz.

A honlapon, mindenki számára elérhetően továbbra is fejlesztés alatt van az „Egészséges táplálkozás” és „Tudatos vásárlás” témakörökhöz kapcsolódó témakutatás, elsősorban a könyvtárba bekerülő dokumentumok alapján, de az online tartalmakat is folyamatosan figyeli a könyvtár.

A könyvtárközi kölcsönzések száma 5%-al nőtt, az összetételére továbbra is a könyvtár által kért dokumentumok a jellemzők. A 241 könyvtárközi kölcsönzésből 11 kérés érkezett hozzánk, míg a többi általunk kért könyvtárközi kérés. Ezek túlnyomórészt oktatói kérések voltak, de ősztől hallgatói kérések is teljesültek.

Az Elektronikus Könyvtár olvasói körébe továbbra is a külföldi ösztöndíjas hallgatók és az idegen nyelvű képzésen résztvevők tartoznak. Számukra megjelenítjük angol nyelven a könyvtári információkat, szóban és írásban angol nyelvű tájékoztatást kapnak. A munkatársak igyekeznek támogatni eligazodásukat a könyvtárban és a könyvtáron kívül egyaránt.

Használóképzés – kompetenciafejlesztés

A 2015/2016 tanév második félévétől a kutatómódszertan tantárgy részeként a hallgatóknak kötelező könyvtári előadáson kell részt venniük. 2020-ban a személyes előadások megtartása nem volt lehetséges, így a hallgatóknak a Coospace-re felkerült az előadás prezentációja, majd videó előadás magyar és angol nyelven. Ebben az évben több mint 500 hallgató számára volt az előadás anyaga elérhető.

A szakdolgozatírás előtt álló hallgatók számára 6 alkalommal tartottunk Teams előadásokat, 73 fő vett részt rajta.

Nagy sikere volt a Hivatkozáskészítő tréningeknek. Tavasszal online módon, míg őszzel online és offline módon tartottuk az előadásokat. Az előadások interaktív módon zajlottak, a hallgatók kérdéseket tehettek fel a témához kapcsolódóan, helyben vagy később emailben is. 14 hivatkozás tréning valósult meg, 418 fő vett részt rajta.

Kulturális rendezvények

Sajnos ebben az évben kulturális rendezvények rendezésére csak online módon volt lehetőség, így ezeket a lehetőségeket próbáltuk kihasználni.

A könyvtár továbbra is megrendezte a „Táblacsokis kvíz” játékokat, azzal a különbséggel, hogy a kérdőívet csak online lehetett kitölteni, a nyereményeket pedig egyeztetett időpontban és helyen lehetett átvenni. 11 db kvíz került megrendezésre magyar és angol nyelven, amin 266 fő vett részt.

Októberben „Írjunk szakácskönyvet – közösen” karácsonyi családi receptgyűjtő játékot hirdetett a könyvtár a következő céllal:

„Ez a gyűjtemény tisztelegni szeretne a Pro Gastronomia Díj 2020-as díjazottjai előtt, ajándék a karácsonyfa alá a BGE KVIK polgárainak kedvenc karácsonyi receptjeivel.”

A játékra 17 receptet küldtek be, az elkészült receptfüzetet 670-en tekintették meg és ezt küldte a könyvtár karácsonyi ajándékként a Kar munkatársainak. Sok kedves visszajelzést és köszönetet kaptunk.

A receptgyűjtéshez kapcsolódóan kiállítás is készült novemberben a könyvtár egyedülálló szakácskönyv gyűjteményéből, de sajnos a vírushelyzet miatti szigorítások miatt ezt nagyon kevesen láthatták.

MTMT – Repozitórium

A könyvtár továbbra is gondozza, ellenőrzi a Kar oktatóinak publikációit, támogatja az oktatókat a közlemények felvitelében, a pontos adatok megadásában. Lehetőségeinkhez mérve segítjük az idézések figyelését is. Az MTMT gondozása naprakész állapotú.

A nyár folyamán az oktatók szerzői profilját ellenőriztük, egyeztettünk az oktatókkal, ahol szükséges volt, kiegészítéseket, javításokat tettünk.

A Moodle rendszerbe feltöltött szakdolgozatok adatait ellenőriztük, javítottuk, véglegesítettük az archiváláshoz. 722 db dolgozat került így át a Repozitórium Dolgozattárába.

Az intézményi Repozitórium Publikációtárába feltöltött publikációkat az oktatói nyilatkozatok szerint továbbra is elérhetővé tesszük. Együttműködünk a Nyelvvilág és a Multidiszciplináris kihívások, sokszínű válaszok folyóiratok szerkesztőségével, a folyóiratokban megjelenő tanulmányokat, cikkeket a Publikációtárban is elérhetővé tesszük. 123 db publikáció került így be a Repozitórium Publikációtárába.

Infrastruktúra

A Kari- és Elektronikus Könyvtár infrastruktúrája 2020-ban nem változott, a tervezett új olvasói gépek beszerzése a következő évben várható.

Júliustól az Alkotmány utcai Olvasóterem az épületben zajló átépítések miatt zárva volt, nyitása csak 2021. tavaszán várható.

Humánerőforrás

A Könyvtár munkatársainak száma és személye nem változott.

2020. elején Jurcza Tünde heti két alkalommal az Idegenforgalmi Szakkönyvtárban segített a feladatok ellátásában. A helyettesítés megterhelő a Könyvtár munkatársainak is, állandó szervezést és sok esetben a könyvtári feladatok átcsoportosítását, bizonyos munkák lassabb elvégzését vonja maga után.

Gazdálkodás

2020-ban a könyv beszerzésre fordított összeg tizede az előző évinek, 159.000 Ft volt, miközben a Könyvtárba bekerülő dokumentumok értéke meghaladta a 2.456.000 Ft-ot.

Folyóiratokra 2020-ban 2.194.000 Ft-ot költöttünk, ami 30%-al kevesebb, mint az előző évi, miközben a folyóiratok száma csak 1%-al csökkent. Ennek elsődleges oka, amellet, hogy néhány folyóirat megszűnt vagy lemondásra került, hogy a magyar nyelvű szakfolyóiratok többségét egyenesen a kiadóktól tudtuk megrendelni. Ez jelentős takarékoságot okozott.

A Könyvtár saját bevétele 40%-al kevesebb mint az előző évben, ami a vírushelyzet miatt kialakult zárvatartásnak és korlátozott nyitvatartásnak köszönhető. A saját bevétel több, mint 756.000 Ft volt.

Beruházás a Könyvtárban 2020-ban nem történt.

Ösztönzés és Teljesítményértékelés

A BGE KVIK Kari és Elektronikus Könyvtár munkatársai éves vállalásaikat megbízhatóan, jól teljesítették:

- A hallgatók számára megtartották az adatbázis bemutatókat, a hivatkozáskészítő tréningeket.
- A vendéglátás témakör Tudástárát folyamatosan bővítették, a témakörök rendszerezésével segítették a jobb hozzáférést. Az oktatói személyre szabott témafigyelések elkészültek.
- Az elkészült Hivatkozási útmutató online elérhető a honlapon rövidített és teljes formában.
- Folyamatosan készül az Aleph rekordok korrekciója a jobb kereshetőség érdekében.

Nehézségek

A Könyvtár 2020-ban szeretne volna új gépekre cserélni az olvasóterem hallgatói számítógépeit. A mostani, több mint 10 éves gépekkel több program is nehezen működik. Az Olvasóterem bezárásával a számítógépek beszerzése a következő évre tolódott. A minőségi szolgáltatás nyújtásához reméljük, hogy 2021-ben megtörténik a gépcsere.

Több hallgató is igényelné a bankkártyás fizetést, bevezetése szolgáltatásfejlesztést eredményezne.

Budapest, 2021. február 17.